

UTDRAG FRA VEDTEKTENE SOM GJELDER LOPHELIA.

Det er ikke satt noe maks antall deltakere ved dykking fra klubbått. Dykkeleder skal utifra geografiske og værmessige forhold vurdere hvor mange som er forsvarlig å ha i vannet samtidig uten å miste oversikten i en evt. Nødsituasjon

1.1 Ansvar ved skade på klubbens utstyr

1.1.1 Private turer

En generell regel ved skade på klubbens utstyr på private turer er at de som forvolder skaden erstatter denne, slik at klubben holdes skadesløs. Hvis skaden skyldes slitasje eller forhold det ikke kan rådes med, dekkes denne av klubben.

Ansvar for dekking av skade ved bruk av klubbens båter på private turer er som følger:

- Hvis skaden skyldes slitasje eller forhold det ikke kan rådes med, dekkes denne av klubben.
- Båtfører eller den som forvolder skaden er ansvarlig hvis skaden skyldes uaktsomhet. Normalt er ansvaret begrenset oppad til forsikringens egenandel. Hvis skaden skyldes særlig graverende forhold, eller overlatt handling, kan ansvaret økes til også å omfatte ting som; tapte driftsinntekter, forhøyet forsikringspremie, redusert verdi på båten, etc.

Med mindre det er full enighet blandt turens deltagere om ansvarsforholdet, og vedkommende påtar seg det økonomiske ansvaret, avgjøres dette av Styret eller en gruppe nedsatt av Styret.

1.1.2 Klubbturet og oppdrag i SDK regi

Se punkt **Error! Reference source not found.** for definisjon av hva som er 'klubbturet'.

En generell regel ved skade på klubbens utstyr på slike turer er at klubben erstatter disse. Båtfører eller den som forvolder skaden er økonomisk ansvarlig hvis skaden skyldes grov uaktsomhet. Normalt er ansvaret begrenset oppad til forsikringens egenandel. Hvis skaden skyldes særlig graverende forhold, eller overlatt handling, kan ansvaret økes til også å omfatte ting som; tapte driftsinntekter, forhøyet forsikringspremie, redusert verdi på båten, etc.

1.1.3 Generelt

Båtfører er ansvarlig for at alle skader og defekter meldes snarest til Styret v/Båtsjef.

Hvis båten ikke kan eller bør brukes på grunn av skaden, har Båtfører i tillegg ansvar for at dette blir gjort kjent ved oppslag på klubbhuset, kunngjort på klubbens nettsider, og markert på båten. Alle skader og defekter skal i tillegg føres i båtloggen.

1.1.4 Lophelia

Godkjente båtførere kan reservere Lophelia for private dagsturer.

Båten skal fortrinnsvis benyttes til dykking, men annen bruk som ikke utsetter båten for ekstra slitasje er tillatt, slik som fiske og sightseeing turer. Vannski kjøring, taubåt tjeneste, samt anleggsvirksomhet tillattes ikke.

Dykking har alltid fortrinnsrett, kommer det noen som vil dykke når andre har planlagt privat ikke dykketur bør det, hvis mulig, legges til rette slik at de som ønsker det får dykket.

Private turer bookes på SDK sine hjemmesider, ikke dykketur kan tidligst bookes 12 timer før turen starter.

1.2 Prosedyrer for bruk av klubbens utstyr

Det er ikke tillatt å benytte klubbens utstyr eller klubbhuset til inntektsgivende aktiviteter utenom klubbregi, med mindre dette er godkjent av et beslutningsdyktig styre.

1.2.1 Lophelia

Alle som vil føre Lophelia skal være opplært av båtsjefen eller av instruktører utnevnt av han i bruken av båten og VHF.

En må være to dykkere for å dykke fra Lophelia.

For å bli båtfører, må en ha fylt 20 år, vært medlem i klubben i minst 1 år, og deltatt på mer enn 10 klubbdykk siste 12 måneder.

Styret v/Båtsjef kan trekke tilbake retten til å føre båten dersom en båtfører ikke opprettholder sine ferdigheter. Båtfører skal varsles i god tid dersom dette vurderes.

Navn på personer som har rett til å føre båten skal være oppslått på klubbhuset. Båtfører skal inneha erfaring og kompetanse nok til å føre båten sikkert for det aktuelle turmålet, og ved de rådende forhold.

Det gjennomføres intern opplæring av båtførere. Båtsjef og de han utpeker avgjør behov, gjennomfører opplæringen og godkjenner båtførere.

Brukeren skal kunne alle relevante prosedyrer knyttet til bruken av båten. Relevante prosedyrer skal alltid være tilgjengelig i lommeformat ved siden av VHF'en.

Ved all turer skal det utpekes en ansvarlig båtfører før avreise. Båtfører kan la ikke-autoriserte båtførere føre båten under tilsyn i opplæringsøyemed.

Utsjekk/innsjekk skal alltid føres i båtlogg ved all bruk. Dette er båtførers ansvar. Styret skal varsles umiddelbart ved skade på båt eller tilhørende utstyr.

Nøkkel til Lophelia sikres i kodet skrin på klubbhuset. Kombinasjonen skal kun gjøres kjent for godkjente båtførere.

1.2.1.1 Prosedyre for bruk

Før start

- Ansvarlig båtfører utpekes
- Peile olje
- Sjekke at ikke kjølevæska har lekket ut
- Kontrollere kilereima. (ikke for stram og ikke for slakk)

Etter start:

- Sjekk oljetrykksmåler
- Sjekke at det kommer vann ut av eksosrøret
- Sjekke at det ikke er noen lekkasjer

- Olje som lekker/spruter
- Vann som lekker/spruter
- Eksos som lekker
- Nok diesel?

Før avgang:

- La motoren svive noen minutter mellom 800 og 1000 omdreininger
- Sjekk at det ikke er noe som propellen kan huke tak i.

Manøvrering:

- Når du veksler mellom fri, forover og akterover, er det viktig at du lar gear/aksling og propell få tid tilstanse, før de plutselig skal gå andre vei. Det er viktig å ta seg god tid når man manøvrerer båten
- Bruk hodet mer enn gearstanga
- Tenk gjennom hva du har tenkt å gjøre, og unngå å komme i situasjoner spm du ikke har forutsetninger for å komme ut av igjen
- Dersom det virkelig har rotet seg til, og båten reker inn i fjæresteinene; Sett gearet i fri og finn på noe annet

Etter avgang:

- Øk turtallet gradvis
- Det kan ofte ta noen minutter før motoren når riktig arbeidstemperatur
- Følg med på temperaturmåleren (skal ligge på grønt)
- Dette er uhyre viktig ,da de forskjellige delene i motoren har forskjellig oppvarmings tid.
- Kjølevæsken er det som lettest får opp temperaturen.
- Når temperaturmåleren på kjølevæsken viser riktig temperatur, trenger sylindrer og stempler enda litt tid til å tilpasse størrelsen i forhold til hverandre
- Maks turtall for motoren er 3800 omdreininger
- Marsjfart for motoren er 3300 omdreininger
- Differansen mellom maks turtall og marsjfart for motoren er 500 omdreininger
- Dersom båten er tungt lastet, er det viktig å trekke 500 omdreininger av det som er maks turtall.

Ankomst destinasjon:

- Reduser farten i god tid.
- Sirkulasjon av kjølevæske følger turtallet på motoren. Ved plutselig turtallsreduksjon, vil motoren overopphetes.
- Lengre drift med stor belastning, gjør at motoroljen blir varm og tyntflytende. Ved plutselig turtallsreduksjon, kan det være nok til at du får for lavt oljetrykk en stund.
- Kontroller draft
- Benytt utkikk (med lys på nattdykk) siste 25 meter mot land.
- Anker og landtau skal benyttes
- Ved kun anker skal det alltid være folk i båten

Etter fortøyning:

- La motoren svive noen minutter mellom 800 og 1000 omdreininger, til temperaturen er nede i 80 grader.

- Når motoren stoppes, er det ikke lenger noe som kjøler, og vi risikerer at den overopphetes, dersom den ikke er tilstrekkelig nedkjølt før stopp.

Uforutsette ting:

Motoren mister oljetrykket (Normal bruk):

- Motoren kjøres ned til tomgang
- Sett gearet i fri
- Motoren stoppes umiddelbart.

Motoren blir for varm:

- Motoren kjøres ned til tomgang
- Sett gearet i fri
- Dersom dette hjelper, skal motoren svive til den er tilstrekkelig nedkjølt før den stanses
- Sjekk om sjøvannsfiler er tett, eller noe har satt seg fast i propellen
- Eventuelt andre ting, som lekkasjer i motoren

Motoren begynner å jukse under fart:

- Dersom dette hjelper, eller ikke, kan det være tett dieselfilter

Motoren mister plutselig turtall:

- Motoren kjøres ned til tomgang
- Sett gearet i fri
- Sjekk om noe har satt seg fast i propellen

Eksos-støyen endres plutselig:

- Motoren kjøres ned til tomgang
- Sett gearet i fri
- Sjekk om det kommer vann ut av eksosrøret
- Sjekk om sjøvannsfileret er tett.
- Eventuelt andre ting som lekkasjer i motoren
- Husk at uten vannkjøling vil eksos-slange og potte smelte

Eksos

- Fargen på eksosen kan fortelle mye om tilstanden på motoren
- Den bør normalt være tilnærmet fargeløs
- Ellers kan den bli både blå hvit og sort
- Det kan være noe akutt galt dersom den blir hvit. (Her må det skilles mellom kondens pga. fuktig vær, og vannlekkasjer internt i maskinen.)
- Dersom den blir sort, kan det være båten er tungt lastet, og at du presser motoren for mye. Da er det viktig at du lar motoren gå på et lavere turtall.

Dykkeleder:

- Båtfører er ansvarlig for å utnevne dykkeleder. Denne velger dykkested etter erfaringsnivået til gruppa.
- Båtfører bestemmer også ut fra egne- og geografiske begrensninger, hvor det er trygt å føre båten inn mot land.

VHF:

- Båtførers er ansvarlig for riktig bruk av VHF.
- Ved ulykker/havari, skal gjeldene nødprosedyrer benyttes
- Det er lytteplikt på kanal 16, når båten er under navigasjon.

Fartsbegrensninger i Stavanger Havn:

- Det er båtførers plikt å gjøre seg kjent med lokale fartsbegrensninger.
- Generelt er det fartsbegrensninger i Stavanger havn på 5 knop
- Målt fra klubbhuset er det uansett ikke lov å gå fortere enn 5 knop før du passerer: Stavanger Maritime skole, bybrua, Sølyst, Steinsøy, Skatesund eller Lundsvågen.

Dykkerulykke:

- Hvordan har du tenkt å få en bevistløs dykker opp i båten?
- Husk å ha med O₂ koffert
- Kan du grunnleggende hjerte- og lungeredning?

Etter bruk:

- Spyl båten med ferskvann
- Fyll ut båtlogg
- Ved lite diesel skal båtsjef kontaktes

1.2.2 Instruks for bruk av VHF

Kallesignal må erstattes med faktisk signal etter registrering av VHF.

Lophelia er utstyrt med maritim VHF-radio. Kallesignalet til båten er **Lophelia LJ-4314**. Når båten er i bruk er vi pliktige til å lytte på kanal **16**. Leking og fyllerprat er strengt forbudt!

VHF skal strengt tatt bare brukes av personer som har VHF-kurs. Det anbefales at alle som skal bruk e VHF tar kurs. Her er allikevel noen retningslinjer for de som ikke vet noe som helst!!

- MAYDAY - MAYDAY**
- MAYDAY RELAY - MAYDAY RELAY**
- PAN PAN - PAN PAN**
- SECURITE - SECURITE**
- Rogaland Radio med Trafikkliste/Kulingvarsel**

Disse ord er ofte å høre på VHF'en og dette må du kunne for å bruke den!

MAYDAY - MAYDAY :

Ropes kun når båt og besetning er i overhengende fare for forlis. Da er alle båter i området pliktige til å hjelpe. Det er straffbart å unnlate å yte hjelp. OBS! Det kan bli dyrt å rope MAYDAY!

MAYDAY RELAY - MAYDAY RELAY :

Videre formidling av nødmelding. Hvis båten som er i nød roper MAYDAY vil Rogaland Radio svare på nødmeldingen. Hvis Rogaland Radio ikke svarer p.g.a dårlige forhold (f.eks båt er langt til havs og klarer ikke å sende til land) så svarer vi, og etter at nødmelding er mottatt av oss kvitterer vi med **MAYDAY RECIEVED LJ-4314**. Når vi skal sende meldingen videre til Rogaland Radio roper vi da først **MAYDAY RELAY** fordi vi er en linkstasjon og videre formidler en nødmelding. Hvis det er Rogaland Radio som sender MAYDAY RELAY for å få båter i området til å hjelpe havaristen vil det først gå en sirene på kanal 16 for å oppmerksomhet.

PAN - PAN :

Ropes kun når det er skade på personell (Dykkerulykke o.l) eller det oppstår en situasjon som kan utvikle seg til MAYDAY, f.eks båt i drift mot land.

SECURITE - SECURITE :

Ropes av **Rogaland Radio** hvis det ligger drivgods i sjøen eller at en fyrlykt er ute av drift.

ARBEIDSKANALER

Rogaland Radio er en radiostasjon som ligger på Jæren, og har radiodekning over hele fylket. For å dekke dette store området har den link-stasjoner rundt i fylket. De har sender på Jæren, Lifjell, Bokn, Ullandhaug, Karmøy og en i Ryfylke. Disse senderne har forskjellige kanaler.

Lisenderen : Kanal 18 og 20
Bokn : Kanal 3 og 28
Jæren : Kanal 5 og 24
Ryfylke : Kanal 25
Ullandhaug : Kanal 23 og 27
Karmøy : Kanal 4 og 26

Disse kanalene er det som brukes for å få kontakt med, eller svare, Rogaland Radio. Disse kalles **ARBEIDSKANALER**. Du må først tenke: Hvor er jeg? Hvis du er på Kvitsøy så brukes kanal 3 eller 28 fordi Boknsenderen er den nærmeste. Sjekk først at kanalen er ledig før du begynner å snakke!

KALLEPROSEDYRE :

Finn først en ledig arbeidskanal. Vri **sqelch** bryteren moturs til det suser i høyttaleren. Deretter vri bryteren medurs til suset opphører. Du har da sjekket at sqelch er riktig innstilt samt at kanalen er ledig.

Eksemplet under viser en tenkt samtale med Rogaland Radio.

Lophelia: **Rogaland Radio x 2**

**Dette er LOPHELIA x 2
Kanal 28**

Rogaland Radio: **Hvem roper på kanal 28?**

Lophelia: **Dette er LOPHELIA LJ-4314**

Rogaland Radio: **Hva kan jeg hjelpe deg med?**

Lophelia: **Eg sko hatt ein samtale på noteringsoverføring**

Rogaland Radio: **Javel, og nummeret er?**

Lophelia: **90171129**

Rogaland Radio: **Et øyeblikk**

Da får du samtale med Sveinung Goa, og kan f.eks be Sveinung komme ut med "Haver" hvis du f.eks har kjørt tom for diesel.

NØDPROSEDYRE DYKKERULYKKE

Kanal 16 (Internasjonal nødkanal)
Full effekt (25W)

PAN PAN x 2
DYKKERULYKKE x 2

Vent på svar fra Rogaland Radio.

Dette er Lophelia, Lophelia LJ-4314.
Trenger øyeblikkelig redningshelikopter for å få dykker til behandling i trykkammer
(eventuelt telefon til vakthavende dykkerlege Håkonsvern)

Posisjon: Imsen x 2, India-Mike-Sierra-Ekko-November, Kvitsøy

Hvis du ikke vet nøyaktig hvor du er så si Kvitsøy, og at du ikke vet helt hvor. Da vil Rogaland Radio krysspeile deg når du snakker i VHF'en og vil da kunne bestemme posisjon. Redningshelikopteret har en peiler som de bruker, slik at hvis du holder inne snakkeknappen på håndsettet så kjører de helikopteret rett mot antennen på Lophelia til de oppdager oss.

KALLEPROSEDYRE BÅT-BÅT

Når vi med LOPHELIA ønsker kontakt med f.eks BETTY så kalles det opp på kanal 16. Når BETTY svarer på oppkall på kanal 16, så er det den båten som "kaller opp" som sier hvilken kanal vi skal gå over på, f.eks kanal 67. Det er viktig at samtaler mellom 2 båter ikke foregår på arbeidskanaler! Arbeidskanalene skal kun brukes for å oppnå kontakt med Rogaland Radio. Det skal ikke foregå samtaler på kanal 16! Kanal 16 er oppkallingskanal og nødkanal. Hvis Rogaland Radio kaller opp LOPHELIA på kanal 16 så tenker vi først på "hvor er vi?" Velger så den riktige arbeidskanal og svarer Rogaland Radio på riktig arbeidskanal.

Eksempel på samtale mellom Båt/Båt:

Lophelia: **Betty, Betty, dette er Lophelia kanal 16.**

Betty: **Lophelia, Betty 16.**

Lophelia: **Går du på kanal 67.**

Så vrir begge båtene VHF'en til kanal 67 og har samtale.

Lophelia:
lurer på

Hei John Eivind, vi har most propellen og

Hvis båtene er i samme området trykkes det på en knapp på VHF'en som det står 1W/25W. Du endrer da sendeeffekten fra 25W til 1W som er nok hvis båtene er i samme området.

DUAL WATCH

Det er en knapp som det står D/W på. D/W står for Dual Watch (dobbel vakt). Hvis du setter kanal 67 og trykker Shift-D/W så skifter VHF'en automatisk mellom kanal 16 og 67. Hvis noen snakker på kanal 16, så går VHF'en automatisk på 16. Når de har sluttet å snakke på kanal 16 så slår den seg over på 67 igjen. Da slipper Scubamann å rope på kanal 16 og kan rope på kanal 67 (hvis det er avtalt). Denne funksjonen (D/W) brukes ofte! Formålet med D/W er at da lytter du på kanal 16 som du er pliktig til. Når telefonrøret tas av holderen opphører D/W funksjonen og du kan snakke på skip-skip kanalen (67).

SLUTTORD

Alle som skal kunne kjøre/signere ut LOPHELIA skal kunne dette på rams! Det er båtfører som foretar oppkalling av Rogaland Radio og gir telefonrøret videre til den som skal snakke. Han/hun er ansvarlig for at VHF brukes korrekt og ikke misbrukes.

1.3 Instruks for dykkeledere

Dykkelederen innehar et stort ansvar og de valgene som vedkommende tar kan få store konsekvenser. Det er følgelig viktig at alle som innehar denne rollen (Sertifiserte Lopheliaførere) forbereder seg mentalt ved å sette seg inn i denne instruksjonen samt tenke gjennom ulike scenarier som kan oppstå og hvordan en vil løse dette.

Dykkelederen har ansvaret for:

- Sørge for at klubbens sikkerhetsregler blir overholdt (kap. **Error! Reference source not found.**)
- Påse at påkrevd sikkerhetsutstyr som O₂-koffert, flagg, førstehjelpsutstyr og oppkallingssignal er med og operativt
- I samarbeid med båtfører vurdere hensiktsmessig dykkested utifra erfaringsmessig sammensetning av dykkerne, vind, bølger og strøm forhold.
- Vurdere hvor mange det er forsvarlig å ha i vannet samtidig uten å miste oversikt i en evt. nødsituasjon.
- Dele inn i buddy-par (ta hensyn til erfaring og dykkestil).
- Orienter om dykkestedet og potensielle farer
- Noter ned avtalt maks dykkeslett og klokkeslett når dykkerne starter dykket.
- Hold etter beste evne kontroll på hvilken vei dykkerne svømmer (NB. ikke enkelt ved urolig sjø).
- Hold utkikk etter båter og andre farer. Benytt VHF til å varsle større båter. Hvis mindre båter er nærgående så pek på flagget og forsøk etter beste evne andre kommunikasjonsmetoder.
- Påse at dykkerne kommer til overflaten innenfor avtalt tid.

1.3.1 Nødsituasjon

I tilfelle en nødsituasjon så er dykkelederens viktigste ansvar å koordinere de øvrige deltakerne på turen. Deleger oppgaver som det å holde utkikk, kommunisere med AMK, kjøre båt og førstehjelp slik at redningsarbeidet gjennomføres så raskt og effektivt som mulig.

Det at en dykker eller et dykkerpar ikke kommer opp til avtalt tid kan ha forskjellige grunner. Det kan være en nødsituasjon, men samtidig kan det skyldes dårlig navigering eller dykkeplanlegging mhp. dekompresjon. Dykkeleder skal uansett sørge for at alarmplanen iversettes. Et laminert eksemplar av denne ligger i VHF luka på Lophelia, men dykkeledere skal kunne dette på rams.

1.3.2 SDK Alarmplan

Hvis en dykker ikke kommer opp etter avtalt tid.

Se etter dekopølser og/eller bobler, bruk oppkallingssignal som ligger i oksygen kofferten. Søk på baksiden av evt. holmer i nærheten. Hvis det er resultatløst tilkall luftamblanse: Tlf. 113, (evt. via kanal 16 på VHF).

Organiser et søk fra der dykkeren sist ble sett. Søket skal ikke sette andre dykkere i fare med hensyn på trykkfallsyke.

Hvis en dykker kommer opp bevisløs.

Ikke sett andre dykkere i vannet i fare ved manøvrering av båten. Send ved behov ut dykkere i ABC utstyr. Få vedkommende opp i båten. Sjekk puls og pust. Start evt. Hjert-lungeredning. Gi Oksygen hvis vekommende puster.

Tilkall dykkelege ved Haakonvern: Tlf. 55 32 30 03 / 55 97 25 00

Hvis en dykker har symptomer på trykkfallsyke eller lungesprengning

Gi oksygen, hold personen varm, gi drikke (vann, juice, ikke kaffe) og evt. aspirin (blodfortynnende)

Tilkall dykkelege ved Haakonvern: Tlf. 55 32 30 03 / 55 97 25 00

Hvis en dykker har panikk i overflaten

Sørg for at personen får positiv oppdrift uten å sette deg selv i fare for å bli druknet. Prøv å roe ned dykkeren.

1.3.3 Oppfølging av uønskede hendelser

Alle avvik under et dykk dvs. nesten ulykker, uhell, ulykker, etc skal rapporteres skriftlig til styret via et rapportskjema. Dykkeleder er medansvarlig for at det blir gjort.